

**Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu
aprēķināšanas metodiku**

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	<i>30. Pārvades sistēmas operators piecus mēnešus pirms tarifu perioda beigām iesniedz regulatoram informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu un tā pamatojumu, kas noteikts atbilstoši šīs metodikas 28. un 29.punktam.</i>	AS “Augstsprieguma tīkls” vērs uzmanību, ka Metodikas projekta 30.punktā ietvertais regulatīvā rēķina iesniegšanas termiņš (31.jūlijs, ja tarifu periods atbilst kalendārajam gadam) objektīvu apstākļu dēļ (grāmatvedības perioda slēgšanas termiņi, regulatīvā rēķina apstiprināšana valdē) nav izpildāms un to ir nepieciešams pagarināt, vēlams par vienu mēnesi (30.augusts, ja tarifu periods atbilst kalendārajam gadam). Šāds regulatīvā rēķina iesniegšanas termiņš arī atbilstu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58.pantā noteiktajam starpperiodu pārskatu publicēšanas termiņam (divu mēnešu laikā pēc pārskata perioda beigām), kā arī Finanšu instrumentu tirgus likuma	Nemts vērā Atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” un AS “Sadales tīkls” sniegtajiem paskaidrojumiem Metodikas projekta 30.punkts koriģēts. Regulators izprot sistēmas operatoru bažas par iespēju tik īsā laika periodā pēc kārtējā mēneša ieņēmumu un izdevumu iegrāmatošanas iesniegt informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu. Izvērtējot sistēmas operatora piedāvāto termiņu, Regulators paskaidro, ka, iesniedzot informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu piecus mēnešus pirms tarifu perioda beigām un ņemot vērā, ka tam attiecīgā informācija ir jāizvērtē un pēc regulatīvā konta apstiprināšanas nepieciešamības gadījumā sistēmas operatoram jā sagatavo tarifu pārreķins	<i>30. Pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā četrus mēnešus un divas nedēļas pirms tarifu perioda beigām iesniedz regulatoram informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu un tā pamatojumu, kas noteikts atbilstoši šīs metodikas 28. un 29.punktam.</i>

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		57.pantā noteiktajam starpperiodu pārskatu par pirmajiem sešiem pārskata gada mēnešiem publicēšanas termiņam (divu mēnešu laikā pēc attiecīgā pārskata perioda beigām).	nākamajam tarifu periodam, Regulatora ieskatā, četri mēneši pirms tarifu perioda beigām ir pārāk īss termiņš. Tomēr, ņemot vērā sistēmas operatoru paustos viedokļus, Regulators saredz iespēju precizēt Metodikas projektu, pagarinot regulatīvā rēķina iesniegšanas termiņu, nosakot, ka informācija par regulatīvā rēķina atlikumu tiek iesniegta ne vēlāk kā četrus mēnešus un divas nedēļas pirms tarifu perioda beigām	
2.		AS “Sadales tīkls” Aicina precizēt Metodikas projekta 30.punktā noteikto termiņu regulatīvā rēķina iesniegšanai, jo praktisku apsvērumu dēļ 30 dienas ir pārāk īss termiņš, lai apkopotu oficiālos sešu mēnešu finanšu uzskaites datus un tos ietvertu regulatīvā rēķina aprēķinos. Lūdzam paredzēt papildu 2 nedēļas operatoriem regulatīvā rēķina sagatavošanai, attiecīgi par 2 nedēļām samazinot Metodikas 30.punktā noteikto termiņu, kas tiek uzskaitīts attiecībā pret tarifu perioda beigām. Piemēram, ja tarifu periods sākas 1.janvārī, tad operatoram regulatīvais rēķins būtu iesniedzams līdz 15.augustam (nevis 1.augustam kā to paredz Metodikas projekts).		
3.		“Sadales tīkls”	Daļēji ņemts vērā	

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	42. Maksu par pārvades jaudas uzturēšanu nosaka visiem pārvades sistēmas lietotājiem. Nosakot uzturētās jaudas apmēru, ņem vērā katra pārvades sistēmas lietotāja transformatoru uzstādīto jaudu saskaņā ar to tehniskajām pasēm. Ja pārvades sistēmas lietotāja – elektroenerģijas ražotāja transformatoru uzstādītā jauda saskaņā ar to tehniskajām pasēm ir lielāka par jaudu, kuru pārvades sistēmas operators faktiski nodrošina attiecīgajam sistēmas lietotājam saskaņā ar pieslēguma līgumu vai sistēmas pakalpojumu līgumu, jaudas uzturēšanas maksu nosaka saskaņā ar jaudu, kas noteikta pieslēguma vai sistēmas pakalpojuma līgumā.	Aicina visā tekstā aizstāt jēdzienu “transformatoru uzstādītā jauda” aizstāt ar “pieslēgumu jauda”, kā arī Metodikas 42.punktā noteikt, ka visiem lietotājiem jaudas uzturēšanas maksu nosaka saskaņā ar jaudu, kas noteikta pieslēguma vai sistēmas pakalpojuma līgumā. Regulatora Metodika šobrīd ir ierobežojošais faktors, kas operatoriem pat teorētiski liedz līgumā vienoties par citiem jaudu apmaksas principiem. Šajā jautājumā jānorāda, ka 2020.gada 18.jūnija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes lēmumā Nr.1/6 “Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” jau ir vērtēts un regulēts jautājums par maksu par pārvades sistēmas jaudu uzturēšanu. Šīs metodikas 49.punkts nosaka, ka maksu par pārvades jaudas uzturēšanu nosaka visiem pārvades sistēmas lietotājiem un maksas aprēķinu veic saskaņā ar transformatoru tehniskajām pasēm. Savukārt, definīciju sadaļas 2.9.punktā noteikts, ka pārvades sistēmas lietotāji ir “operatori,	Regulators, izvērtējot iesniegtos priekšlikumus un saskaņošanas sanāksmes laikā sniegtos viedokļus, kā arī papildu sniegto informāciju no abiem komersantiem, ir veicis precizējumus Metodikas projekta 42.punktā, paredzot, ka lietotājiem ir jānorēķinās ar pārvades sistēmas operatoru saskaņā ar pieslēguma līgumā vai sistēmas pakalpojumu līgumā noteikto tehnisko jaudu. Tas nenozīmē, ka automātiski visi šobrīd noslēgtie līgumi zaudēs spēku, bet tiek dota iespēja pārvades sistēmas operatoram ar lietotājiem vienoties par apakšstacijā nepieciešamajām jaudām.	42. Maksu par pārvades jaudas uzturēšanu nosaka visiem pārvades sistēmas lietotājiem. Nosakot uzturētās jaudas apmēru, ņem vērā katra pārvades sistēmas lietotāja pieslēguma vai sistēmas pakalpojuma līgumā noteikto tehnisko jaudu.

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		galalietotāji un ražotāji, kuru elektroietaisies tieši pieslēgtas pārvades sistēmai”. Nav pamata uzskatīt, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija savā lēmumā būtu pieļāvusi, piemēram, tehnisku kļūdu. Attiecīgi no šī lēmuma izriet, ka visi šie pārvades sistēmas lietotāji ir uzskatāmi par vienlīdzīgiem jautājumā par maksas aprēķināšanu par pārvades jaudas uzturēšanu. Norādām, ka skaidrots 2020.gada 26.novembrī pieņemtā lēmumā Nr.153 “Par akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem” Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, atbildot uz pārvades sistēmas operatora lūgumu ir skaidrojusi 49.punkta piemērošanu praksē, proti, ka pie noteiktiem apstākļiem elektroenerģijas ražotāju uzstādīto iekārtu ražošanas jauda var būt mazāka par pārvades sistēmas operatora uzstādīto transformatoru tehniski mazāko iespējamo jaudu, attiecīgi šādos gadījumos ir iespējams maksu par uzstādīto jaudu aprēķināt nevis balstoties uz		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		transformatoru tehniskajās pasēs, bet savstarpējos līgumos noteikto jaudu. Tādējādi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ir atzinusi, ka norēķini pēc savstarpējiem līgumiem ir taisnīgs veids kā lietotājam norēķināties ar pārvades sistēmas operatoru. No dokumenta skaidrojošās daļas ir noprotams, ka šajā procesā netika padziļināti vērtēts, vai līdzvērtīga situācija var veidoties arī citiem lietotājiem, kaut vienā gadījumā šāda situācija jau bija iestājusies. Vērtējot lēmuma pieņemšanas apstākļus ir noprotams, ka pieņemot šo lēmumu, nebija iespējams paredzēt šī brīža faktisko situāciju ar rezervētajām ražošanas jaudām sadales sistēmas operatora tīklā un ir pamatoti sagaidīt, ka regulators līdzvērtīgas izmaiņas veiks situācijā, ja arī citi lietotāji saskarsies ar līdzvērtīgiem apstākļiem. Sobrīd sabiedriskajai apspriešanai nodotajā “Konsultāciju dokumentā par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku” Sabiedrisko pakalpojumu		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		regulēšanas komisija piedāvā metodikā nostiprināt iepriekš aprakstīto domu gaitu, ka visi sistēmas lietotāji maksā par jaudas uzturēšanu ņemot vērā transformatoru tehniskās pasēs, izņemot ražotājus, kuri var saskarties ar atšķirīgu situāciju un attiecīgi maksāt atbilstoši līgumos noteiktajiem apjomiem. AS “Sadales tīkls” praksē saskaras ar situācijām, kuras faktiski ir līdzvērtīgas tām, kā ietekmē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ir modernizējusi pieeju rezervēto jaudu maksas aprēķina pieejā. Piemēram, apakšstaciju Ķegums vienlaikus izmanto gan sistēmas operators, gan elektroenerģijas ražotājs. Šajā situācijā praksē piemērojot piedāvātas metodikas 42.punktu rodas tiesiskā neskaidrība. Vienlaikus vērtējot regulējuma piemērotību praksē pastāvošām situācijām, ir jānorāda uz patēriņa un ražošanas slodžu arvien prognozējami pieaugošo nelīdzsvarotību, proti, ka ražošanas slodzes lauku apakšstacijās		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		pārsniedz patēriņam nepieciešamās slodzes. Jau šobrīd šāda situācija ir vērojama A/st.60 Grobiņa, kur no tehniskās puses vērtējot, apakšstacija tiek izmantota līdzvērtīgi tam, kā tiek izmantotas apakšstacijas elektroenerģijas ražošanai - proti - pārsvarā elektroenerģija tiek nevis saņemta, bet gan nodota pārvades operatora tīklā, sadales sistēmā pieslēgto elektroenerģijas galalietotāju vajadzībām nepieciešamā jauda ir ievērojami mazāka par uzstādīto transformatoru jaudu. Turklāt šādas situācijas nākamā regulatīvā perioda ietvaros būtiski palielināsies, ja īstenosies kaut daļa no projektiem, kam šobrīd sadales sistēmā ir izņemtas tehniskās prasības ražošanas objektu izveidei. No šī ir skaidri secināms, ka regulējumu no tiesiskās palātvības principa pozīcijām ir jāprecizē jau šobrīd - pirms nākamā regulatīvā perioda, nevis tā ietvaros, vai mainot darbības nosacījumus nākamajā regulatīvajā periodā. Proti, ja dažādi vienlīdzīgi sistēmas lietotāji rīkojas vienādi, tad ir pamatoti vienādas rīcības situācijās piemērot vienādu		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		regulatīvo ietvaru. Attiecīgi sadales sistēmas operatoram saskaroties ar līdzvērtīgu situāciju kā ražotājiem, kuriem ir pilnveidota kārtība par pieprasītās jaudas norēķinu aprēķiniem, ir paredzami līdzvērtīgi norēķinu nosacījumi. Tāpat jānorāda, ka piedāvāto nosacījumu ietvaros sadales sistēmas operatoram tiek dots papildus ekonomiskais stimulss samazināt faktiski uzstādītās pārvades transformatora jaudas, kaut jaudas saglabāšana vai palielināšana dotu iespēju papildus ražošanas jaudu pieslēgšanai. Piemēram, Ieriķu apakšstacijā sadales sistēmas operators lēma nomainīt divus 16 MVA transformatorus uz vienu 10 MVA transformatoru. Šis lēmums ir ekonomiski pamatots, taču joprojām šajā apakšstacijā uzstādītās transformatoru jaudas 3 reizes pārsniedz patēriņa slodzi, piemēram, 19.12.2021 maksimālā patēriņa slodze bija 3.06 MW. Turpretī jaudu faktiska samazināšana ir ierobežojusi ražotāju iespējas pieslēgties elektroapgādes sistēmai. Nemainot		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		līdzšinējo jaudas maksas aprēķināšanas kārtību sadales sistēmas operators tiks stimulēts turpināt samaināt uzstādītās jaudas. AS “Sadales tīkls” ieskatā tarifu aprēķināšanas metodikā ietvertajām tarifu aprēķināšanas komponentēm būtu jābūt sabalansētām un vienlīdzīgām attiecībā pret tādiem subjektiem, kas elektroenerģiju nodod tīklā. AS “Sadales tīkls” ieskatā izstrādājot tarifu aprēķināšanas metodiku būtu jāņem vērā samērīgums, konsekvence un apstākļi, ka AS “Sadales tīkls” faktiski pastāv duālā daba, proti, tas elektroenerģiju no tīkla saņem, kā arī to nodod pārvades tīklā. Nav saskatāms pamatojums un argumenti noteikt atšķirīgu tarifu aprēķināšanas metodikā ietverto formulas komponenti, nosakot, ka AS “Sadales tīkls” būtu nepieciešams maksāt par jaudām, kuras tas faktiski neizmanto. Nav ekonomiski izprotama atšķirīgas attieksmes nepieciešamība tarifu aprēķināšanas metodikā, ietverot atšķirīgus formulas komponentes starp elektroenerģijas ražotājiem un AS “Sadales tīkls” attiecībā par		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		faktiski lietotām jaudām. Tarifu aprēķināšanas metodikā ietvertajam mehānismam būtu jābūt piemērotam un pielietotam atbilstoši faktiskajai situācijai. Jānorāda, ka nevienlīdzīgs regulējums ietekmēs ne tikai AS “Sadales tīkls” kā sadales sistēmas operatoru, bet arī sadales sistēmas lietotājus. Līdz ar to tarifu aprēķināšanas metodikā būtu jāsabalansē iesaistīto pušu ekonomiskās intereses un jānodrošina saprātīgas, racionālas un ilgtspējīgas tarifu aprēķināšanas metodikas izstrāde. AS “Sadales tīkls” ieskatā nav pieļaujama atšķirīga attieksme tarifu aprēķināšanas metodikā starp AS “Sadales tīkls” un elektroenerģijas ražotājiem, kas elektroenerģiju nodod tīklā. Tikai taisnīga, mūsdienīga, resursu ziņā efektīva un konkurētspējīga aprēķināšanas metodika var radīt ekonomiski izdevīgu vidi visām iesaistītajām pusēm. Tieši tarifu aprēķināšanas metodikas izstrādātājam jāskaidro apstākļi un jāspēj pamatoti argumentēt kāpēc atšķirīgā attieksme divās salīdzināmās situācijās būtu		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		attaisnojama un pat vajadzīga, kā arī norādīt uz apstākļiem kāpēc viena tirgus dalībnieka ekonomiskās intereses tiek vērtētas augstāk par AS "Sadales tīkls" ekonomiskajām interesēm un veidoti atšķirīgi konkurences apstākļi. ST neuzskata par samērīgu tādu tarifa aprēķināšanas metodikas noteikšanu ar kuru AS "Sadales tīkls" būtu jāmaksā par jaudu, kuru tas faktiski neizmanto. Attiecīgi AS "Sadales tīkls" aicina metodikas 42.punktu pilnveidot atbilstoši enerģētikas sektora attīstībai un noteikt, ka visi sistēmas lietotāji ir tiesīgi vienoties ar pārvades sistēmas operatoru par tiem nepieciešamajām pārvades transformatoru jaudām. Šādā gadījumā tiktu radīta nepārprotama tiesiskā skaidrība, turklāt caurspīdīgā veidā, par to, ka elektroenerģijas ražotāji varētu tieši pieslēgties pie šobrīd pārvades sistēmas operatora izbūvētajām apakšstacijām. Tas dotu iespēju ražotājiem jau šobrīd meklēt risinājumus tiešam pieslēgumam pie apakšstacijas, kā arī skaidru impulsu apsvērt iespēju aicināt palielināt		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		esošas apakšstacijas jaudu, nevis būvēt atsevišķu apakšstaciju. Šāda regulējuma pilnveide novērstu bažas par to, ka viens lietotājs norēķinās par otra lietotāja radītajām izmaksām. Turklāt jebkurš sistēmas lietotājs būtu ieinteresēts pieprasīt jaudas optimāli nepieciešamajā līmenī, kas dotu iespēju pārvades sistēmas operatoram pēc savas iniciatīvas, vērtēt iespēju rotēt transformatorus starp apakšstacijām, veicinot ilgtermiņā efektīvas elektroapgādes attīstību. AS “Sadales tīkls” ieskatā šāda pieeja arī dotu iespēju pilnvērtīgi īstenot Elektroenerģijas tirgus likuma grozījumos (redakcija, kas stāsies spēkā 11.08.2022) paredzēto, ka sistēmas operatoram ir pienākums atsevišķi uzskaitīt brīvās sistēmas jaudas ražošanas un patēriņa nodrošināšanai. Turklāt to darīt ne vien informatīvos nolūkos un publicēt aptuvenas vērtības aptuveni, bet to pamatot ar precīziem lietotāju pieprasījumiem. Papildus tam, šāds jaudu dalījums būtu izmantojams arī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		vērtējot sistēmas efektivitāti, izmaksu un attiecināšanas pamatotību. Vienlaikus AS “Sadales tīkls” vērš uzmanību, ka par šiem jautājumiem ekspertu līmenī, ir notikušas plašas un detalizētas diskusijas Ekonomikas ministrijas 2021.gadā organizētajā darba grupā, kur piedalījās Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, pārvades sistēmas operators un AS “Sadales tīkls”. Precizējumi metodikas 42.punktā, nosakot, ka visi sistēmas lietotāji ir tiesīgi maksāt par pieprasītajām, nevis transformatoru tehniskajās pasēs norādītajām jaudām, atbilstu darba grupas konsensam, ka Latvijas elektroenerģijas sistēmai ir jāvirzās augstākas efektivitātes virzienā <i>Komentārs saņemts pēc viedokļu saskaņošanas sanāksmes</i> Sabiedriskās apspriešanas laikā AS “Sadales tīkls” gan rakstveidā, gan sanāksmju laikā ir sniegusi plašu argumentu klāstu (par ES regulējumu un tā piemērošanu citās valstīs, par praktiska rakstura neskaidrībām, par lēmuma		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		piedāvātās redakcijas nesakritību ar jau šobrīd praksē pastāvošiem gadījumiem, par lietotāja un ražotāju arvien saplūstošākajām lomām un to tehniski arvien līdzīgāko ietekmi uz tīklu, par nepieciešamību modernizēt regulējumu, lai veicinātu skaidrus nosacījumus atjaunojamās enerģijas ražotāju veiksmīgākai ienākšanai tirgū u.c.) aicinot veikt izmaiņas Metodikas 42.punktā. Ņemot vērā šos apsvērumus AS "Sadales tīkls" rosina Metodikas 42.punktu pārformulēt šādā redakcijā: "42.Maksu par pārvades jaudas uzturēšanu nosaka visiem pārvades sistēmas lietotājiem, saskaņā ar pieslēguma līgumu vai sistēmas pakalpojumu līgumu, atsevišķi nodalot lietotāja pieprasītās ražošanas un patēriņa jaudas, kā arī brīvās sistēmas jaudas. Maksu par jaudu pieļaujams dalīt atkarībā no nodrošināto jaudu drošuma līmeņa." AS "Sadales tīkls" ieskatā visiem lietotājiem nosakot maksu divpusēju		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		līgumu ietvaros tiktu nodrošināts pārskatāms, vienlīdzīgs un tiesisks veids jaudas maksas aprēķinam. Nosakot šo pieeju metodikā tiktu nodrošināta ilgtermiņa tiesiskā noteiktība jaudu jautājumā, attiecīgi nodrošinot nākotnes izaicinājumiem atbilstošu regulējuma elastību, kā arī stimulējot sistēmas operatorus meklēt ilgtermiņā optimālus tīkla pārvaldības un attīstības risinājumus. Vienlaikus AS "Sadales tīkls" uzskata, ka metodikā nepieciešams ietvert arī minimālo uzskaitījumu, kā jaudas būtu dalāmas. Proti: • Patēriņa jaudas. Šāda vērtība ir nepieciešama, lai iespējami precīzi spētu nodalīt patērētājiem šobrīd nepieciešamo jaudas apmēru un citām vajadzībām paredzēto jaudu apmēru. Šāda pieeja skaidri iezīmētu kāda apmēra pakalpojums Latvijas patērētājiem ir nepieciešams. • Ražošanai paredzētās jaudas. Šāda vērtība dotu iespēju noteikt kāds jaudas apmērs tiek aktīvi izmantots tieši elektroenerģijas ražošanas		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		vajadzībām, tādējādi paverot iespēju vērtēt kā iespējami precīzāk attiecināt ražotāju radītās izmaksas uz ražotājiem. - Sistēmas drošumam un attīstībai paredzētās jaudas. Šāda pozīcija nepieciešama, ņemot vērā valsts enerģētiskās neatkarības mērķi un nepieciešamību tuvākajā desmitgadē būtiski elektrificēt tautsaimniecību. Šāda pozīcija sniegtu pilnīgi skaidru priekšstatu par šī brīža infrastruktūras iespējām un ierobežojumiem, kā arī respektētu elektroenerģijas infrastruktūras 50 gadu dzīves ciklu. - Nodrošināto jaudu kvalitātes līmenis. Šāda pozīcija būtu noderīga situācijā, kad līdz ar regulējuma pilnveidi, sistēmas lietotājam tiktu dota iespēja apzināti izvēlēties zemāka drošuma līmeņa jaudas rezervāciju, piemēram, vienkāršota tipa apakšstaciju izbūves gadījumā. Šāds papildinājums Metodikā atbilstu tuvāko gadu AER un tīkla efektivitātes izaicinājumiem. Proti, ar šādu pieeju regulējošā vide nodrošinātu pietiekamas elastības iespējas, lai sistēmas operatori		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		nākamo regulatīvo periodu ietvaros būtu tiesīgi un motivēti izvēlēties AER ražotāju uzplaukumu veicinošus risinājumus, kā arī tādus tīkla tehniskos risinājumus, kas veicinātu iespējami efektīvu infrastruktūras izmantošanu un pilnveidi. Vienlaikus informējam, ka AS "Sadales tīkls" ir iepazinusies ar Regulatoram adresēto AS "Augstsprieguma tīkls" 16.augusta vēstuli Nr. 2.5/2022/2771 par "Par virtuālās jaudas mehānismu". Šajā vēstulē AS "Augstsprieguma tīkls" apraksta izaicinājumus ar kuriem operatori, Regulators un citi lietotāji saskartos ieviešot virtuālās jaudas mehānismu. Attiecīgi AS "Sadales tīkls" vēlas uzsvērt, ka Metodikas 42.punkta grozījumu būtība neparedz virtuālās jaudas mehānisma ieviešanu. Proti, virtuālās jaudas mehānisms paredzētu situāciju, kurā uzstādot 16MVA transformatoru un lietotājam pieprasot tikai 10MW jaudu, atlikusī jauda virtuāli pazustu un attiecīgi AS "Augstsprieguma tīkls" izmaksas tiktu attiecinātas uz		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		mazāku jaudas apmēru, tādējādi ceļot 1MW jaudas izmaksas, ietekmējot citu lietotāju maksājumus un radot jautājumus par virtuāli samazināto jaudu pieejamību nākotnē. Taču AS "Sadales tīkls" piedāvājums paredz, ka uzstādot 16MVA transformatoru pieejamā jauda tiktu dalīta 3 šajā vēstulē aprakstītajās kategorijās un vismaz divos jaudas nodrošinājuma līmeņos. Tādējādi novēršot AS "Augstsprieguma tīkls" minēto risku iestāšanos un dodot pamatu līdzšinējās sanāksmēs, atzinumos un šajā vēstulē atkārtoti skaidroto AS "Sadales tīkls" piedāvātā risinājuma priekšrocību īstenošanai.		
4.		AS "Augstsprieguma tīkls" <i>Komentārs saņemts pēc viedokļu saskaņošanas sanāksmes</i> AS "Augstsprieguma tīkls" izvērtējot AS "Sadales tīkls" iesniegto priekšlikumu Regulatora 2022.gada 14.jūlijā publiskai konsultācijai izsludinātajam elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas projektam attiecībā uz		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		virtuālās jaudas modeli, neatbalsta to zemāk izklāstīto apstākļu dēļ: 1. Apakšstaciju jaudas izbūvētas atbilstoši AS “Sadales tīkls” pieprasījumam un prognozētajai nepieciešamai jaudai katrā apakšstacijā. Virtuālās jaudas modeļa ieviešanas gadījumā AS “Augstsprieguma tīkls” rastos neizmantota jauda, no kuras AS “Sadales tīkls” atteikusies, lai gan sākotnēji to pieprasījusi. 2. Īstenojot AS “Augstsprieguma tīkls” kā pārvades sistēmas operatoram noteiktās funkcijas, AS “Augstsprieguma tīkls” ir jārīkojas arī kā gādīgām un rūpīgām saimniecībām, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteikto. Virtuālās jaudas modelis radīs neizmantoto jaudu, ko AS “Augstsprieguma tīkls” nav iespējams efektīvi pārvaldīt ģeogrāfiskā monopola principa dēļ, jo neizmantoto jaudu nav iespējams nodot citiem sistēmas lietotājiem, tādējādi radot neefektīvu AS “Augstsprieguma tīkls” resursu pārvaldību. Papildus, tas prasītu ieviest kontroles mehānismus, kā arī		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		papildus cilvēkresursus AS “Augstsprieguma tīkls” pusē, lai nodrošinātu deklarētās virtuālās jaudas un reāli izmantotās jaudas kontroli, tādējādi risinot jaudas pārvaldību AS “Augstsprieguma tīkls” pusē par jaudu, ko AS “Sadales tīkls” ir pieprasījusi. Papildus jānorāda, ka lai gan AS “Sadales tīkls” ir izvēlējis jaudu, kas AS “Sadales tīkls” nepieciešama katrā apakšstacijā, virtuālās jaudas modeļa gadījumā AS “Augstsprieguma tīkls” būtu nepieciešamas arī papildus investīcijas, lai AS “Augstsprieguma tīkls” spētu veikt deklarētās jaudas patēriņa kontroli. 3. Virtuālās jaudas modelis ietvertu arī jaudas samazinājuma iespējas apakšstacijās. Proti, AS “Sadales tīkls” varētu zaudēt iespēju deklarēt jaudu atbilstoši transformatoru tehniskajām pasēs noteiktajai jaudai, jo AS “Augstsprieguma tīkls” nav pienākums uzturēt lielāku jaudas apmēru, kā tas nepieciešams konkrētajā apakšstacijā. Šādā gadījumā, lai palielinātu deklarēto virtuālo jaudu, AS “Sadales tīkls”		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		būtu jāievēro Regulatora attiecīgajos pieslēguma noteikumos noteiktā kārtība. 4. Pārvades sistēmas kopējo izmaksu nemainīgums virtuālās jaudas modeļa gadījumā. Proti, izmaksas rodas līdz ar attiecīgo aktīvu ieviešanu ekspluatācijā un to pieslēguma parametru maiņa vairs neietekmē kopējās sistēmas uzturēšanas izmaksas aktīva dzīves ciklā. Attiecīgi, šāds modelis novedīs pie sistēmas jaudu izmantošanas neprognozējamības. Virtuālās jaudas modeļa gadījumā jaudas korekcija AS “Augstsprieguma tīkls” un AS “Sadales tīkls” pusē notiktu katru gadu, kas attiecīgi, radītu nepieciešamību veikt ikgadēju tarifa korekciju, tādējādi radot papildus administratīvo slogu gan AS “Augstsprieguma tīkls” un AS “Sadales tīkls”, gan Regulatoram. Sarežģīta administratīvā procesa rezultātā kopējo izmaksu apjoms būtu nemainīgs, proti, tas, AS “Augstsprieguma tīkls” ieskatā, nesamazinātu AS “Sadales tīkls” izmaksas.		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		Papildus AS “Augstsprieguma tīkls” vēlas vērst uzmanību uz jautājuma noteiktību attiecībā uz sistēmas lietotājiem. Esošais modelis ir ieviests, lai sistēmas lietotājiem būtu tiesiskā noteiktība un prognozējami tarifi. Virtuālās jaudas modeļa ieviešanas gadījumā šis koncepts tiek iedragāts, jo pastāvēs neprognozējama tarifu mainība. 5. Pieslēguma līguma kā instruments jaudas izvēlei – AS “Sadales tīkls” jau šobrīd pastāv jaudas izvēles tiesības slēdzot pieslēguma līgumu par jaunu pieslēgumu pārvades sistēmai izbūvi, kas ļauj AS “Sadales tīkls” izvēlēties nepieciešamo jaudu, ņemot vērā tehniskās iespējas. Attiecīgi, AS “Augstsprieguma tīkls” ieskatā, esošais regulējums ir pietiekams, lai AS “Sadales tīkls” efektīvi plānoto AS “Sadales tīkls” nepieciešamās jaudas. 6. Virtuālās jaudas modeļa rezultātā veicamā izmaksu pārdale novedīs pie scenārija, ka pieaugs maksājums par efektīvi izmantoto jaudas vienību efektīvi izmantotajai infrastruktūrai un nebūs jāveic maksājumi par neefektīvi izmantoto		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		infrastruktūras daļu. Tomēr, tas ir pretēji mērķiem ko līdz šim ir mēģināts sasniegt ar elektroenerģijas tīkla tarifu politiku un, ņemot vērā viena klienta, šajā gadījuma AS “Sadales tīkls”, īpatsvaru slodzes jaudas maksājumos (97% no kopējās lietotāju maksas par jaudas uzturēšanu) ietekme no šīs manipulācijas uz ST būs nebūtiska, tomēr tas ietekmi atstās uz pārējiem sistēmas lietotājiem (3%). 7. Kas attiecas uz G komponentes maksājumu regulējumu, lai G komponentes maksājums tiktu attiecināts arī uz AS “Sadales tīkls” nepieciešami grozījumi attiecīgajos tiesību aktos. Būtu nepieciešamas tiesību normas, kas pozicionētu sadales sistēmas operatoru kā elektroenerģijas ražotāju pārvades sistēmas pieslēguma punktus. Šobrīd pastāvošais regulējums, kas attiecināms uz elektroenerģijas ražotāju nebūtu piemērojams AS “Sadales tīkls” pēc analogijas, tai skaitā attiecībā uz pastāvošo maksājumu modeli, proti, lielākais maksājums ietver mazāko.		

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		Gadījumā, ja AS “Sadales tīkls” tiktu klasificēts kā ražotājs, tam piemērotos atšķirīgs maksājuma modelis, kas ietvertu arī G komponentes maksājumu. Papildus, AS “Augstsprieguma tīkls” vēlas vērst uzmanību, ka šobrīd ir uzsākts darbs pie viena transformatora modeļa izstrādes, attiecīgi, paredzēti arī grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumos Nr.50 “Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi”. AS “Augstsprieguma tīkls” ieskatā, viena transformatora modelis ļautu pārvades sistēmas operatoram un lietotājam pēc lietotāja pieprasījuma vienoties par viena transformatora shēmas vai vienkāršotas shēmas ieviešanu, kas kalpotu kā risinājums AS “Sadales tīkls” izmaksu nodalīšanai un uzskaitēi.		
5.	<i>60. Pārvades sistēmas operators regulatīvā perioda pēdējā gadā piecus mēnešus pirms regulatīvā perioda beigām rakstveidā un elektroniskā formā iesniedz regulatoram tarifu projektu</i>	AS “Augstsprieguma tīkls” Vērš uzmanību, ka ievērojot Konsultāciju dokumentā plānoto Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas spēkā stāšanās laiku (2022.gada 25.augusts) un to, ka AS	Daļēji ņemts vērā Izvērtējot AS “Augstsprieguma tīkls” sniegto paskaidrojumu un tarifu projekta izvērtēšanas procesa termiņus, Regulators esošajos apstākļos saredz iespēju veikt grozījumus Metodikas projektā,	<i>68. Pārvades sistēmas operators atbilstoši Metodikas 60.punktam tarifu projektu nākamajam regulatīvajam periodam, kura sākums paredzēts, sākot no 2023.gada 1.janvāra, iesniedz ne</i>

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<i>nākamajam regulatīvajam periodam.</i>	“Augstsprieguma tīkls” patreiz spēkā esošo elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifu regulatīvais periods beidzas 2022.gada 31.decembrī, AS “Augstsprieguma tīkls” nebūs iespējams iesniegt jaunu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifu projektu Metodikas projekta 60.punktuā noteiktajā termiņā. Ņemot vērā minēto, AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz noteikt pārejas noteikumus Metodikas projekta 60.punkta piemērošanai, nosakot, ka 2022.gadā jaunu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifu projektu iesniedz ne vēlāk kā 3 mēnešus pirms regulatīvā perioda beigām	paredzot, ka pārejas noteikumos tiek iekļauts jauns punkts, kurš nosaka, ka jauno elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektu AS “Augstsprieguma tīkls” iesniedz ne vēlāk kā līdz 2022.gada 1.septembrim.	<i>vēlāk kā līdz 2022.gada 15.septembrim.</i>
II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
1.	<i>31.Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, šīs metodikas 37. un 38.punktā noteikto uz tarifu periodu attiecināmā ieņēmumu korekcijas daļu uz nākamo tarifu periodu nosaka šādi: 31.1. ja regulatīvā rēķina atlikums ir negatīvs, pārvades sistēmas</i>	AS “Augstsprieguma tīkls” Izvērtējot konsultāciju dokumenta par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku (turpmāk – Metodikas projekts), ka 31.1.1. un 31.1.2.punktos noteiktie ierobežojumi attiecībā uz korekcijas apjomu, kas tiek iekļauts nākamajā	Nav ņemts vērā Regulators norāda, ka atbilstoši Metodikas projekta 31.1.2.apakšpunktā ietvertajam ieņēmumu korekcijas apjoms noteikts 3% apmērā attiecībā pret plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Regulatīvā rēķina korekcija tiek noteikta, līdzsvarojot	<i>31. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, šīs metodikas 37. un 38.punktā noteikto uz tarifu periodu attiecināmo ieņēmumu korekcijas daļu uz nākamo tarifu periodu nosaka šādi: 31.1. ja regulatīvā rēķina atlikums ir negatīvs, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības attiecināt</i>

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<i>operatoram ir tiesības attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un palielināt šīs metodikas 37. un 38.punktā noteiktos nākamā tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ievērojot šādus nosacījumus:</i>	tarifu periodā, rada nepieciešamību piesaistīt papildus aizņēmumus apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, kā rezultātā pieaug pārvades sistēmas operatora finanšu izmaksas, atstājot negatīvu ietekmi uz peļņas un dividendžu apmēru.	vajadzību ierobežot pārmērīgas tarifu svārstības regulatīvā perioda laikā un vajadzību ierobežot pārmērīgu regulatīvā rēķina pozitīva vai negatīva atlikuma uzkrāšanos. Noteiktais sliekšnis ir noteikts, ņemot vērā katras nozares specifiskos apstākļus (piem., ikgadējās sniegto pakalpojumu apmēra svārstības). Piemēram, lietotājiem nodotās elektroenerģijas apjoms kopš 2017.gada nekad nav samazinājies vairāk kā par 1% (savukārt lielākais pieaugums bija 6%).	<i>regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un palielināt šīs metodikas 37. un 38.punktā noteiktos nākamā tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ievērojot šādus nosacījumus:</i>
2.	<i>31.1.1. regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz vienu procentu no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām; 31.1.2. 37. un 38.punktā minētā uz tarifu periodu attiecināmā ieņēmumu korekcijas daļa nepārsniedz trīs procentus no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Trīs procentu ierobežojums neattiecas uz izmaksu starpību, kas veidojas zudumu un tehnoloģisko izmaksu noviržu rezultātā, ja vidējā faktiskā elektroenerģijas cena attiecīgajā tarifu periodā bijusi par septiņiem vai vairāk euro/MWh lielāka nekā plānotā elektroenerģijas cena;</i>	AS “Sadales tīkls” Konsultāciju dokumentā un Metodikas 31.1.2. apakšpunktā tiek minēti atšķirīgi skaitļi (6% un 3%) ieņēmumu korekcijas apjoma ierobežojumam attiecībā pret plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Lūdzam precizēt paredzamo ierobežojuma apmēru. AS “Sadales tīkls” ieskatā jebkāds noteiktais atgūstamā regulatīvā rēķina procentuālais ierobežojums tikai atliek šo izmaksu atgūšanu, nonākot pretrunā ar konsultāciju dokumentā pausto mērķi nodrošināt atļauto ieņēmumu iespējami ātrāku pārskatīšanu un ļaut operatoram samērīgā laika periodā atgūt izmaksu pieaugumu. Operators ir motivēts iespējami precīzi tarifa projekta aprēķinos plānot katra konkrētā tarifu perioda izmaksas/ieņēmumus, tāpēc ieņēmumu/izdevumu novirze		<i>31.1.1. regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz vienu procentu no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām; 31.1.2. 37. un 38.punktā minētā uz tarifu periodu attiecināmā ieņēmumu korekcijas daļa nepārsniedz trīs procentus no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Trīs procentu ierobežojums neattiecas uz izmaksu starpību, kas veidojas zudumu un tehnoloģisko izmaksu noviržu rezultātā, ja vidējā faktiskā elektroenerģijas cena attiecīgajā tarifu periodā bijusi par septiņiem vai vairāk euro/MWh lielāka nekā plānotā elektroenerģijas cena;</i>

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		vismaz vairumā gadījumu visticamāk nebūtu uzskatāma par operatora apzināti veidotu situāciju, kā rezultātā operatoram tiktu kavēta iespēja atgūt sniegtā pakalpojuma pamatotās izmaksas. Lūdzam papildu skaidrojumu par šāda ierobežojuma pamatojumu un nepieciešamību, rosinām apsvērt šāda ierobežojuma izslēgšanu.		
3.	28. Pārvades sistēmas operators sešus mēnešus pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā uzskaita: 28.1.[..] 28.2. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksām, ko nosaka, ņemot vērā faktisko elektroenerģijas cenu noslēgtajos tarifu perioda mēnešos un aprēķina brīdī prognozēto elektroenerģijas cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksu	AS “Augstsprieguma tīkls” norāda, ka lai nodrošinātu iespējami precīzu regulatīvā rēķina apjomu, ievērojot to, ka zudumu apjoms elektroenerģijas pārvades tīklā ir tieši atkarīgs no laika apstākļiem, elektroenerģijas pārvades sistēmas darba režīmiem, elektroenerģijas plūsmām sistēmā un tādējādi zudumu, tehnoloģiskā patēriņa apjoms ir ārpus AS “Augstsprieguma tīkls” tiešas kontroles, AS “Augstsprieguma tīkls” rosina precizēt Metodikas projekta 28.2.punktu nosakot, ka, aprēķinot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto faktisko	Nav ņemts vērā Pārvades sistēmas operators, iesniedzot tarifu projektu, iesniedz Regulatoram informāciju un pamatojumu par plānoto elektroenerģijas zudumu daudzumu, kur arī paredz iespējamās elektroenerģijas zudumu izmaiņas, kas var rasties ražotāju jaudu pieauguma vai kādas jaunas iekārtas pieslēgšanas dēļ. Līdz ar to sistēmas operatoram kā nozares ekspertam jāspēj prognozēt iespējamās zudumu daudzumus maksimāli precīzi. Vienlaicīgi Regulators norāda, ka elektroenerģijas zudumu daudzums ir uzskatāms par minēto izmaksu virzītāju, kuru ir iespējams ietekmēt	28. Pārvades sistēmas operators sešus mēnešus pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā uzskaita: 28.1. [..] 28.2. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksām, ko nosaka, ņemot vērā faktisko elektroenerģijas cenu noslēgtajos tarifu perioda mēnešos un aprēķina brīdī prognozēto elektroenerģijas cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksu

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
4.	starpību, aprēķinos izmanto elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu daudzumu;	elektroenerģijas zudumu, tehnoloģiskā patēriņa daudzumu. AS “Sadales tīkls” Aicinām izslēgt Metodikas 28.2 apakšpunkta pēdējo teikumu, kas ierobežo operatoru zudumu izmaksu apmēra aprēķinos ņemt vērā faktisko zudumu apmēru tajos gadījumos, ja zudumu apmērs ir pieaudzis. Arī zudumu pieaugumam var būt pamatoti iemesli, piemēram, rezerves transformatoru ieslēgšana darbā pēc lietotāja pieprasījuma, neparedzama jaudu plūsmu izmaiņa (it īpaši zemākā sprieguma tīklos) dēļ elektroenerģijas ražotāju pieslēgumu straujā pieauguma, jaunu iekārtu pieslēgšana (baterijas, sprieguma regulatori, reaktīvās jaudas kompensācijas iekārtas u.tml.) sistēmas drošuma un stabilitātes nodrošināšanai. AS “Sadales tīkls” ieskatā ir jābūt atļautai zudumu izmaksu korekcijai gan elektroenerģijas cenu, gan zudumu apjoma pamatotu izmaiņu dēļ. Pakalpojumu tarifam ir jāatspoguļo patiesās pakalpojuma izmaksas, papildu vienošanos slēgšana par pamatoti radušos	ar sistēmas operatora rīcību. Regulatora ieskatā, elektroenerģijas zudumiem piemērojamā cena ir komponente, kuru sistēmas operators nevar kontrolēt, bet elektroenerģijas zudumu daudzums ir komponente, kuru ar sistēmas operatora rīcību ir iespējams ietekmēt. Ņemot vērā minēto, Regulators nav paredzējis iespēju izmantot elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas pārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu daudzumu.	starpību, aprēķinos izmanto elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu daudzumu;

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		zudumu pieaugumu apmaksu ārpus sistēmas pakalpojumu maksas nav ilgtermiņā atbalstāma un pieņemama prakse.		
5.	28. Pārvades sistēmas operators sešus mēnešus pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā uzskaita: 28.1. starpību starp faktiskajiem (prognozētajiem) un plānotajiem ieņēmumiem tarifu periodā, ko nosaka, summējot faktisko starpību par noslēgtajiem mēnešiem attiecīgajā tarifu periodā un prognozēto starpību aprēķina veikšanas brīdī, par pārējiem attiecīgā tarifu perioda mēnešiem; 28.2. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksām, ko nosaka, ņemot vērā faktisko elektroenerģijas cenu noslēgtajos tarifu perioda mēnešos un aprēķina brīdī prognozēto elektroenerģijas cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot tehnoloģiskā procesa	AS “Sadales tīkls” Aicinām Metodikas 28.punkta apakšpunktos precizēt, attiecībā pret kuriem plānotajiem ieņēmumiem/izmaksām ir veicama regulatīvā rēķina aprēķināšana – pret konkrētajā gadā (tarifu periodā) plānotajiem ieņēmumiem/izmaksām vai pret plānoto ieņēmumu/izmaksu vidējo vērtību visā regulatīvajā periodā, kas būtu iegūstama saskaņā ar Metodikas 4.punktu, attiecinot uz katru tarifu periodu vienādu atļauto ieņēmumu daļu?	Nav ņemts vērā Metodikas 4.punktā ir noteikts, ka elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu diferencētie tarifi tiek noteikti vienādi visam regulatīvajam periodam, līdz ar to arī atļauto ieņēmumu daļa katram tarifu periodam tiek noteikta vienāda (vidējā). Savukārt regulatīvais rēķina ietvars noteic, ka tajā uzskaita nepietiekami vai pārmērīgi atgūtos elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu ieņēmumus, kas tiek noteikti kā plānotie (atļautie) ieņēmumi tarifu vai regulatīvajam periodam salīdzinājumā ar faktiskajiem ieņēmumiem konkrētajā tarifu vai regulatīvajā periodā. Regulators paskaidro, ka ar Metodikas 31.1.2.apakšpunktā norādītajām tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām saprotamas ekspluatācijas izmaksas, kuras ir plānotas un ietvertas tarifu aprēķinā konkrētajam tarifu	28. Pārvades sistēmas operators sešus mēnešus pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā uzskaita: 28.1. starpību starp faktiskajiem (prognozētajiem) un plānotajiem ieņēmumiem tarifu periodā, ko nosaka, summējot faktisko starpību par noslēgtajiem mēnešiem attiecīgajā tarifu periodā un prognozēto starpību aprēķina veikšanas brīdī, par pārējiem attiecīgā tarifu perioda mēnešiem; 28.2. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksām, ko nosaka, ņemot vērā faktisko elektroenerģijas cenu noslēgtajos tarifu perioda mēnešos un aprēķina brīdī prognozēto elektroenerģijas cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu daudzumu; 28.3. starpību starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un prognozēto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, ko aprēķina šādi: [..]		periodam. Šāda vienota pieeja attiecībā uz tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām jau šobrīd ir iestrādāta visu enerģētikas nozares pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikās, bet Metodikas projektā attiecībā pret spēkā esošo metodisko ietvaru ir veikti precizējumi, lai izvairītos no iespējamām interpretācijām un veicinātu sistēmas operatoru izpratni par regulējuma piemērošanu.	elektroenerģijas zudumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu daudzumu; 28.3. starpību starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un prognozēto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, ko aprēķina šādi: [..]
III. Citi priekšlikumi un komentāri				
1.	Metodika	AS “Augstsprieguma tīkls” Lūdz Regulatoru sniegt skaidrojumu par to, vai Metodikas projekts pieļauj regulatīvajā rēķinā iekļaut tādas AS “Augstsprieguma tīkls” pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksas, kas šobrīd netiek regulāri pirktas un, kas var rasties, piemēram, ātrākas/ārkārtas desinhronizācijas gadījumā (piemēram, AS “Augstsprieguma tīkls” komandēta must-run ģenerācija, utt.).	Regulators norāda, ka gadījumā, ja sistēmas operatoram tarifu perioda laikā rodas izmaksu pozīcijas, kas netika paredzētas tarifu aprēķinā, tās var iekļaut regulatīvajā rēķinā, ja tās ir radušās tādu apstākļu dēļ, kurus nebija iespējams prognozēt tarifu aprēķina izvērtēšanas laikā (valdības lēmums, jauns likumā ietverts deleģējums, jauni pienākumi, kas noteikti Eiropas Savienības normatīvajos aktos vai ārkārtas apstākļi, piemēram, iestājas enerģētiskā krīze), tad saskaņā ar	Metodika

N.p.k.		Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
			Metodikas projekta 28.7.apakšpunktu tādas izmaksas būtu iespējams ietvert regulatīvajā rēķinā.	
2.	33.Ja pārvades sistēmas operators regulatīvā perioda laikā īstenojis efektivitātes uzlabošanas pasākumus un saskaņā ar tiem iepriekšējā regulatīvā perioda tarifu projekta aprēķinā ņēmis vērā šīs metodikas 12.punktā minēto izmaksu efektivitātes koeficientu, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības samazināt šīs metodikas 32.punkta minētajā kārtībā noteikto regulatīvā rēķina atlikumu par apmēru, kas nepārsniedz 50% no faktiskajiem izmaksu ietaupījumiem, kas noteikti, ņemot vērā ar efektivitātes uzlabošanas pasākumiem saistītās papildu izmaksas un gūtos izmaksu ietaupījumus.	AS “Sadales tīkls” aicina atkārtoti izvērtēt Metodikas 33.punkta nosacījumus, jo punkta praktiskā piemērošana ir neskaidra. Samazināt regulatīvā rēķina atlikumu operatora interesēs būtu tajā gadījumā, ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs (35.2. apakšpunkta gadījums). Vienlaikus metodika praktiski izslēdz iespēju, ka šis atlikums varētu būt pozitīvs, jo saskaņā ar metodikas 31.2. apakšpunktu operatoram ir pienākums pozitīva regulatīvā rēķina gadījumā, ja tas pārsniedz 1%, attiecināt to uz nākamo tarifa periodu. Praktiski operators Metodikas 33.punkta kārtībā var gūt labumu tikai no pēdējā tarifa perioda laikā radīta pozitīva regulatīvā rēķina apjoma, līdz ar to veikt efektivitātes pasākumus pirmajos tarifu periodos nav motivējoši.	Regulators paskaidro, ka, pilnveidojot metodikas ietvaru, tika pilnveidots arī efektivitātes stimulu ietvars. Pilnveidojumi ietverti, lai stimulētu sistēmas operatorus ieviest efektivitātes pasākumus un tādā veidā gūtu papildu ieguvumus sev un lietotājiem. Ja sistēmas operators ir sasniegjis efektivitāti regulatīvā perioda laikā, tad sistēmas operatoram ir tiesības samazināt regulatīvo rēķinu par gūto izmaksu ietaupījuma daļu (par papildu peļņu), kas nepārsniedz 50% no šo ietaupījumu apmēra. Savukārt, ja komersants nav samazinājis izmaksas (ieviešot efektivitātes pasākumus), tad kopējās faktiskās izmaksas pārsniedz plānotās izmaksas, līdz ar to regulatīvā rēķina atlikums būs negatīvs.	

Vītola, 67097233

Priekšsēdētāja

A. Ozola

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.